

weg met de naaimachine

Met deze enigszins opruiende titel wil ik natuurlijk niet beweren dat de naaimachine bij het grofvuil kan. Bij het maken van vliegers zal de naaimachine toch vaak het aangewezen gereedschap zijn. Dat neemt niet weg dat het ook anders kan. De Reutersvård vlieger op de voorkant van dit nummer is een voorbeeld van een vlieger zonder één enkele stiknaad, alle kleurovergangen, randen en versterkingen zijn geplakt. Wie nu denkt aan het geknoei met een tube lijm kan gerust zijn, het plakken gebeurt met een dubbelzijdig kleeffolie. Voor wie de afwerking van een vlieger er niet zo toe doet zolang het maar vliegt, hoeft niet verder te lezen. Het grootste voordeel van plakken is namelijk het buitengewoon 'strakke' eindresultaat. Voor- en achterkant zijn gelijk. Dat je geen rekening hoeft te houden met een toegift voor de naden is natuurlijk ook gemakkelijk.

De werkwijze

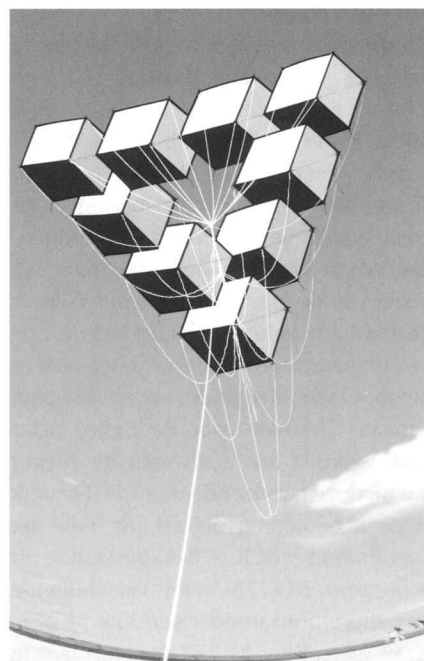
Tot nu toe heb ik alleen ervaring met Icarex in combinatie met dubbelzijdig kleeffolie, maar waarschijnlijk zijn er meer spinnakersoorten die zich hier voor lenen. Over de duurzaamheid kan ik alleen maar zeggen, dat mijn eerste vlie-

ger op deze wijze gemaakt inmiddels 10 jaar oud is en nog geen tekenen van slijtage vertoond.

Snij alle delen van de vlieger uit en zorg ervoor dat ze perfect op elkaar aansluiten. Om de delen te verbinden tape je de voor- en achterzijde. Die tape is helaas niet te koop en die moet je dus zelf maken. Gebruik hiervoor dubbelzijdig kleeffolie, te koop bij winkels voor kunstschilderspullen en inlijstmaterialen.

Koop bij voorkeur vellen in de grootste maat 70 x 100 cm. Beplak vervolgens een stuk Icarex met het folie. Je hebt nu als het ware een levensgrote sticker. Deze snij je in stroken van de gewenste breedte. Een kwestie van smaak natuurlijk, maar voor de sterkte is een breedte van 2 cm wel het minimum.

Het aan elkaar plakken van de verschillende patroondelen gaat een stuk eenvoudiger, als je eerst de delen met gewoon plakband aan elkaar zet, hierna het werkstuk omkeert en vervolgens de tape over de 'naad' plakt. Als alle naden getaped zijn, keer je het werkstuk opnieuw, verwijder het plakband en plak op precies dezelfde plaats ook een strook

tape. Dat is vrij eenvoudig, omdat de tape aan de achterzijde vooral bij lichtgekleurde stoffen goed zichtbaar is. Wrijf de tape goed aan, zodat er geen lucht tussen zit. In het begin is de tape nog goed te verwijderen, maar na een paar weken al een stuk lastiger.

Afwerking

Verstevig hoekpunten en andere plaatsen waar extra trek op het doek staat met meerdere lagen. Voor de bevestiging aan het frame van de vlieger pons je eenvoudig een gaatje, dat je kunt afwerken met een rubber tule. Maak touw lusjes met een schuivend stropknoopje. Haal het lusje van voor naar achter door de rubber tule, steek het lusje vervolgens weer terug. Zoals je op de detailfoto kunt zien, trek je hiermee het frame tegen het doek. De spanning op het doek is nog een beetje instelbaar. Fixeer met het stropknoopje de lus en haak achter de overhandse knoop aan het uiteinde van de lus eventueel een toom. Zo eenvoudig is het leven zonder naaimachine.

Nico Laan, Den Haag.

